

# Procedure plaatsing en verwijdering implantatiestaafje

## Behorend bij de NHG-Standaard Anticonceptie (2020)

(Bijlage bij de standaard)

Het implantatiestaafje kan op ieder willekeurig moment van de cyclus worden geplaatst. Plaatsing binnen 5 dagen na de 1e dag van de menstruatie is het ideaalst, omdat zwangerschap dan uitgesloten is en het staafje dan dus direct bescherming biedt tegen zwangerschap. Sluit zwangerschap uit bij plaatsing op een ander tijdstip.

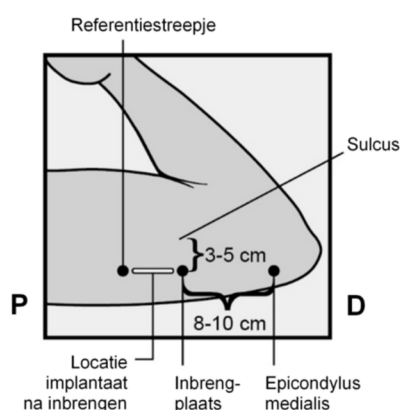
Benodigdheden:

- Implantatiestaafje met applicator
- Chirurgische marker
- Linaal
- Alcohol/chloorhexidine
- Lokaal anestheticum: bijvoorbeeld 2 ml lidocaïne 1% voor injectie
- Injectiespuitje
- Lange dunne naald voor toedienen anestheticum (bijvoorbeeld 0,7 x 50 mm)
- Pleister
- Steriel gaas en zwachtel

### Plaatsing

Bekijk de [instructievideo](#). Volg de instructie nauwkeurig om het risico op [schade aan zenuwen en bloedvaten](#) ten gevolge van het verkeerd inbrengen van het staafje te minimaliseren.

- Vraag de vrouw op haar rug te gaan liggen, met de niet-dominante arm gebogen bij de elleboog en naar buiten gedraaid, zodat de hand onder het hoofd ligt (of zo dichtbij als mogelijk).
- Bepaal met behulp van een linaal de inbrengplaats en teken deze af met de markeerstift. De inbrengplaats bevindt zich aan de binnenzijde van de niet-dominante bovenarm, ter hoogte van de triceps, op ongeveer 8-10 cm vanaf de epicondylus medialis en 3-5 cm onder de plooi (sulcus) tussen de biceps en de triceps. Zie afbeelding.



- Zet 2 streepjes met een chirurgische marker:
  - markeer eerst de plaats waar het implantaat ingebracht zal worden;
  - zet daarna een streepje 5 cm proximaal (richting de schouder) van het 1e streepje. Dit 2e streepje dient later om de richting tijdens het inbrengen aan te geven.
- Reinig de huid vanaf de inbrengplaats tot het referentiestreepje met desinfectans.
- Dien het anestheticum subcutaan toe vanaf de inbrengplaats tot aan het referentiestreepje, zodat het hele inbrengtraject is verdoofd.
- Breng het implantatiestaafje vlak onder de huid in volgens de instructie van de fabrikant.
- Controleer na het inbrengen de applicator: om zeker te weten dat het staafje goed is ingebracht moet de naald volledig zijn teruggetrokken en mag alleen het paarse uiteinde van het opvoermechanisme zichtbaar zijn.
- Bedek de inbrengplaats na het inbrengen met een pleister.
- Palpeer of het staafje zich inderdaad vlak onder de huid op de juiste plaats bevindt; laat de vrouw dit ook voelen.
- Breng een drukverband aan over het inbrenggebied van het staafje.
- De vrouw mag het drukverband na 24 uur en de pleister na 3-5 dagen verwijderen.
- Vul de gebruikerskaart (= waarschuwingskaart) in en geef die mee aan de vrouw.
- Controleer na 3 maanden of het staafje op de juiste plaats aanwezig is.
- Instrueer de vrouw om af en toe de aanwezigheid van het staafje te controleren en contact op te nemen als het niet langer voelbaar is.

Als u het staafje op enig moment niet kunt voelen:

- overweeg gebruik te maken van andere methoden om de aanwezigheid van het staafje te bevestigen, zoals een tweedimensionale röntgenopname of echo;
- bij blijvende twijfel en gerede mogelijkheid dat het staafje zich in het lichaam bevindt: overleg met de gynaecoloog over verder onderzoek, zoals CT-scan of MRI.

NB Zolang de aanwezigheid van het staafje niet zeker is, dient de vrouw niet-hormonale anticonceptie te blijven gebruiken.

NB Lokaliseer en verwijder een te diep ingebracht staafje zo snel mogelijk, om verre migratie te voorkomen.

## Verwijderen

Bekijk voor het verwijderen van een palpabel implantatiestaafje de [instructievideo](#).

Als het implantatiestaafje niet voelbaar is, mag alleen een zorgverlener die ervaren is in het verwijderen van diepgeplaatste implantaten en bekend is met het lokaliseren van implantaten en de anatomie van de arm het staafje verwijderen.